

at det vilde være en Ordning, som vilde være simpel og praktisk, og som ikke vilde frembyde nogen virkelig Fare for, at Kommunens gode Kræfter ikke skulde komme frem, og at Skattehavernes Interesser ikke skulde blive varetagne, hvorhos samtidig dermed Bølgernes Tal ved den vilde blive udvidet i et saadant Omfang, at der ikke kunde være nogen virkelig skjellig Grund til Misfornøielse. Med disse faa Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Sagens videre Fremme.

J. Andersen: Jeg skal dog forsaavidt den sidste erede Tale yttrede, at han havde ikke lidet Kjendskab til Sogneraadene omkring paa Landet, og at han ikke der havde fundet nogen Misfornøielse, overfor ham udtale, at det jo heller ikke er mellem Sogneraadene, at man skal finde Misfornøielse, men at det er mellem Bølgene. Jeg er derimod enig med ham i de Ytringer, som han fremstillede med Hensyn til Amtsraadene. Der er vistnok mange Steder, hvor der har været Misfornøielse og, jeg tror, grundig Misfornøielse med den Maade, hvorpaa de vælges. — Jeg kan heller ikke indse, hvad der er at befugte ved den foreslaaede Forandring. Jeg kan ikke forstaa den store Angst, som er kommen frem for at Husmændene. — Lad os kun sige det rent ud — derved skulle faa en større Indflydelse i Sogneraadene. Jeg har siddet sammen i Sogneraad med ikke faa Husmænd, og jeg sidder der nu i die Gang som valgt af Husmænd, og jeg maa sige, at jeg aldrig har fundet, at Husmændene have villet lade afholde utilladelige eller uforholdsmæssige Udgifter, ligesom jeg mellem Husmændene har fundet ligesaa dygtige og ligesaa indsigtsfulde Sogneforstandere som mellem Gaardmænd og høierestillede Personer. Jeg skal iøvrigt ikke i Diebliffet gaa ind paa de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, men blot henholde mig til, hvad der er blevet yttret af de tvende foregaaende erede Talere, idet ogsaa jeg maa udtale Duffet om, at denne Sag maa blive underkastet en omhyggelig Prøvelse og Dverveise. Omhyggelig burde jeg dog egentlig ikke lægge til, idet man jo maa forudsætte, at enhver Prøvelse af en Sag, som anstilles her i Landsstinget, vil

blive omhyggelig udført. Med disse Ord skal jeg altsaa anbefale det foreliggende Lovforslag Fremme.

N. Nasmussen: Det er jo en Selvfølge, naar et Lovforslag kommer frem, der omfatter en saa vigtig Gjenstand som samtlige Bøvoeres Valgret til Amts- og Sogneraad, at det da maa give Anledning til forskellige Betragtninger. Jeg har saaledes ogsaa med Hensyn til det foreliggende Forslag gjort mig Umage for, at komme til at se, hvad der kunde være den egentlige Foranledning og Grund til, at det var fremkommet. Naar man nu i den Anledning anstiller Betragtninger over, hvorvidt de kommunale Myndigheder, der ere valgte efter Loven om deres Sammenstning af 1855, have vøgtet deres Overforvarligt, saa vil naturligvis Enhver efter sit Anskuelse have et forskjelligt Skjøn derom. Jeg vil imidlertid for mit Vedkommende sige, at jeg skjøndt jeg er overbevist om, at Amtsraadene fuldstændig have svaret til deres Hensigt, dog ikke kan følge for mig selv, at det i efter saamange Naars Forløb, i hvilke Tiden har udviklet sig ikke lidet, og i hvilke der efterhaanden er fremkommet større og større Stræbet efter at komme ind i det nævnte Raad, ikke kan negtes, at Valgmaaden til Amtsraadene ligger noget fjernt fra den almindelige Befolkning. Vi maa huske paa, at Grundlaget for Bølgene til Amtsraadene jo er dette, at en Femtedel af Sognekommunernes Bøvoere vælger den største Del af Medlemmerne til Sogneraadene, og at Sogneraadene derefter vælge Bølgmænd til Amtsraadsbølgene. Men nu er det jo en aldeles siffer og gammel Erfaring, at Valg paa anden Haand aldrig ere saa virksomme, som naar Bølgene have direkte Indflydelse paa Bølgene. Derhos maa vi heller ikke forglemme, at den høiforbættede Del af Amtskommunen er selvstrevne Bølgere. Om disse Omstændigheder nu kunne begrunde et Forsøg paa at faa en ny Valglov til Amtsraadene, tør jeg ikke i dette Diebliff udtale mig bestemt om. Jeg vil kun sige, at da et Lovforslag derom er fremkommet, er der al Grund til at undersøge den virkelige Narvæg til Dufferne om en saa